

NEDERLANDSTALIGE TUCHTRAAD VAN BEROEP VOOR ADVOCATEN

tweede kamer

Dossier: TB-0348-2025 (TAG - 861 - WVL/23 – 24/0325/TU/JM)

In de zaak van:

mr. X, advocaat

aanwezig en bijgestaan door mr. Y, advocaat

wijst de Nederlandstalige tuchtraad van beroep de volgende beslissing.

1. Ten laste gelegde feiten

Bij aangetekende brief van 14 februari 2025 werd mr. X met toepassing van artikel 459 Gerechtelijk Wetboek opgeroepen om te verschijnen voor de tuchtraad voor advocaten van de Ordes van het rechtsgebied van het hof van beroep te Gent, na de beslissing van de stafhouder van de balie van West-Vlaanderen tot het doen van deze oproeping krachtens artikel 458 § 2 Ger. W. van 4 februari 2025, wegens de volgende concrete feiten (zoals omschreven in de bestreden beslissing):

“ 1. *Ernstige onregelmatigheden in diverse dossiers bewindvoering in de periode 03/12/2021 — 29/09/2023 door overschrijving van diverse bedragen voor een totaal bedrag van 31.354,08 EUR naar diens (bank)-kantoorrekening (nummer) ten nadele van de volgende pupillen:*

- A;

B;

C;

D;

E;

F;

G;

H;

I;

J;

K;

L.

(inbreuk op art 1 van de Codex — beginselen van de waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid)

2. *Vervalsing bankhistorieken en aanwending valse stukken tussen december 2021 en april 2024 in diverse dossiers bewindvoering, met de bedoeling de sub 1 vermelde onregelmatigheden aan de controle van de rechtbank te onttrekken (inbreuk op art. 1 van de Codex — beginselen van de waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid)*
3. *Niet tijdig doorstorten van ontvangen derdengelden in het dossier M / N (ontvangst op 29 mei, 30 juni en 31 juli 2023 en doorgestort op 3 oktober 2023) (inbreuk op art. 1 en 133 Codex Deontologie voor Advocaten)*
4. *Ontwrichting / desorganisatie van het kantoor (inbreuk op art. 1 codex Deontologie voor Advocaten)*

....”

Deze ten laste gelegde feiten 1, 2, 3 en 4 werden in de bestreden beslissing vernoemd als de volgende inbreuken op de deontologie van de advocaten, te weten, inbreuken op beginselen van de waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid en voor ieder van de feiten, telkens, en in het bijzonder op :

- voor tenlastelegging 1, 2, 3 en 4: art. 1 codex deontologie voor advocaten, verder “codex deontologie” genoemd;
- voor tenlastelegging 3: art. 1 en 133 codex deontologie.

2. Bestreden beslissing

De tuchtraad voor advocaten van de Ordes van het rechtsgebied van het hof van beroep te Gent heeft op 11 juni 2025, op tegenspraak, de tuchtvervolging regelmatig en toelaatbaar verklaard, zich onbevoegd verklaard om zich uit te spreken over de tuchtfeiten 3 en 4, de tuchtfeiten 1 en 2 bewezen verklaard en mr. X hiervoor een schorsing opgelegd van 3 maanden waarvan 1 maand met uitstel van tenuitvoerlegging.

Tegen deze beslissing heeft de stafhouder van de balie van West-Vlaanderen op grond van artikel 463 Gerechtelijk Wetboek bij aangetekende brief van 25 juni 2025 hoger beroep ingesteld.

Dit hoger beroep is gebaseerd op, kort gezegd, de volgende motivering (ter zake van de eigenlijke motivering wordt verwezen naar het hoger beroep zelf):

- de onbevoegdverklaring in de bestreden beslissing voor de tuchtfeiten 3 en 4;

- de onevenredigheid van de sanctie in verhouding tot de bewezen tuchtfacten 1 en 2, en, tevens 3 en 4.

3. Procedurevoorgaanden en beoordeling

3.1. Mr. X werd tijdig en regelmatig opgeroepen om te verschijnen voor de zitting van de Nederlandstalige tuchtraad van beroep voor advocaten (verder “de tuchtraad van beroep”) op 6 november 2025, waar de zaak werd behandeld en in beraad genomen.

3.2. Het hoger beroep is regelmatig naar vorm en tijdig ingesteld en bijgevolg ontvankelijk.

3.3. De feitelijke omstandigheden die aan de oorsprong liggen van de voorliggende procedure en de mr. X ten laste gelegde feiten blijken uit de bestreden beslissing van 25 maart 2025 en het tuchtdossier.

Mr. X zet uiteen dat de feitelijke omstandigheden van de tuchtvervolgung, in zoverre hij ze toegeeft, te wijten zijn aan moeilijke familiale omstandigheden en het niet vragen van machtiging aan de bevoegde vrederechter voor het zich uitbetalen van erelonen en kosten die volgens hem wel aan de wettelijke voorwaarden voldoen. Hij stelt dat hij alle aldus toegeëigende gelden van personen voor wie hij voorlopig bewindvoerder was, aan dezen heeft terugbetaald.

3.4. Mr. X verzoekt erom vast te stellen dat geen bewijs voorligt van de tuchtfacten 3 en 4, dat daarover geen tuchtonderzoek is gevoerd en verzoekt er ten gronde om hem van deze feiten vrij te spreken. Inzake de tuchtfacten 1 en 2 verzoekt hij om “hoogstens een schorsing van maximaal 3 maanden op te leggen, desgevallend gekoppeld aan de gunst van de opschorting of het uitstel zoals bedoeld in art. 460, 5 Ger.W.”

en dit met opschorting, dan wel uitstel van de tenuitvoerlegging van deze sanctionering.

3.5. De tuchtraad besloot in de bestreden beslissing dat voor de tuchtfacten 3 en 4 geen bevoegdheid tot het beoordelen van de tuchtfacten bestond omdat de saisine in het tuchtonderzoek beperkt was tot de aanhangigmaking van de te onderzoeken tuchtfacten 1 en 2, en later geen uitbreiding gedaan is inzake het tuchtonderzoek naar de tuchtfacten 3 en 4.

Het tuchtonderzoek zou enkel gevorderd zijn naar de feiten die nu het voorwerp uitmaken van de tuchtfacten 1 en 2 en die van voor de tuchtfacten 3 en 4 zouden niet regelmatig aanhangig zijn gemaakt bij de tuchtraad die de bestreden beslissing nam en ook vooraf niet zijn onderzocht. Terecht zou daarom sprake zijn van een onbevoegdverklaring door de tuchtraad inzake de tuchtfacten 3 en 4.

De melding van de opening van een tuchtonderzoek gedaan aan mr. X op 2 april 2024 stelt dat die gebeurt voor de volgende feiten : “

1. *ernstige onregelmatigheden bij transacties dossiers bewindvoering:*

2. vervalsing bankhistorieken.”

Daaraan voorafgaand werden bij de stafhouder meldingen gedaan door de bevoegde vrederechters van onregelmatigheden in “dossiers bewindvoering” en nopens “transacties”, alsmede nopens “voorschotten op ereloon of afname van ereloon”, overschrijvingen op zijn rekening en terugstortingen en vervalsingen van bankhistorieken die neergelegd werden.

Indien vervolgens om een tuchtonderzoek wordt verzocht voor “onregelmatigheden” en vervalsingen van bankhistorieken, wat ook bij brief van 2 april 2004 aan mr. X is mee gedeeld, kan bezwaarlijk gesteld worden dat de in het tuchtonderzoek bedoelde feiten niet die van bewegingen op een derdenrekening zouden inhouden en niet zouden inhouden dat ook de organisatie van het kantoor van mr. X het voorwerp zou zijn van enig ingesteld tuchtonderzoek, maar dat dat specifiek beperkt zou zijn geweest tot de gedetailleerde tuchtfeiten, die nu, na het onderzoek, de geïndividualiseerde verweten tuchtfeiten 1 en 2 zijn.

Met reden haalt de stafhouder in zijn hoger beroep aan dat :

- de niet-verzending van de kennisgeving van art. 458 §1, tweede lid Ger. W. niet beschouwd kan worden als een op zichzelf staande schending van de rechten van verdediging;
- men de procesgang in concreto moet bekijken om te besluiten of de advocaat in kwestie kennis kon nemen van de mogelijke tenlasteleggingen en of hij onverhinderd zijn verweer kon voeren;
- feiten die door de onderzoeker pas in de loop van het onderzoek worden ontdekt, toegevoegd kunnen worden aan het dossier en later door de stafhouder in zijn inbetichtingstelling kunnen worden meegenomen, en dat zulks niet maakt dat de verwittiging dat een tuchtonderzoek wordt ingesteld, tekort schiet of dat de tuchtprocedure niet op geldige wijze werd ingesteld. (STEVENS, J., *Advocatuur. Regels en deontologie*, Wolters Kluwer, 2015, p. 1246-1247, nrs.1519-1520);
- de feiten op het ogenblik van het instellen van het onderzoek nog vaag omschreven kunnen zijn en de draagwijdte van de in onderzoek gestelde feiten pas in de loop van het onderzoek duidelijk kunnen worden, dat het in de regel maar door het onderzoek is dat tuchtrechtelijk verwijtbare feiten aan het licht worden gebracht en dat het door de tuchtrechtelijke verwijzingsbeslissing van de stafhouder is dat ze worden gearticuleerd als tuchtrechtelijke verwijten (STEVENS, J., *Advocatuur. Regels en deontologie*, Wolters Kluwer, 2015, p. 1247, nrs.1521);
- dat het erop aan komt dat de betrokken advocaat kennis heeft kunnen nemen van het dossier en alle betichtingen die tegen hem door de stafhouder werden weerhouden, en dat hij op deze betichtingen *‘ongehinderd zijn verweer heeft kunnen voeren’*, tijdens het onderzoek en op de zittingen van de tuchtraad en eventueel tuchtraad van Beroep. (*ibid.*).

Mr. X is overigens ook in het tuchtonderzoek verhoord over de “organisatie” van zijn kantoor en over de mogelijke manipulatie van uittreksels, en over de controle van zijn derdenrekening en overschrijvingen er vanaf.

De bestreden beslissing stelt dan ook volstrekt onterecht dat sprake is van een onregelmatige aanhangigmaking van de tuchtfeiten 3 en 4 en onterecht dat zij niet zijn onderzocht, en dat de tuchtraad zich “niet in de plaats kan stellen van de stafhouder”.

Deze tuchtfeiten 3 en 4 waren van meet af aan vervat in de aanhangig gemaakte mogelijke feiten.

Onterecht houdt mr. X in zijn conclusie vol dat geen onderzoek is gevoerd naar de ontwrichting van zijn kantoor en de bewegingen betreffende derdengelden en dat hij er nooit is over ondervraagd. Vragen naar die twee gegevens werden gesteld in het verhoor van 28 mei 2024 (zie blz. 2 en 3 ervan, waar uitdrukkelijk de mogelijke ontwrichting en bewegingen op derdenrekeningen en de controle erop ter sprake kwamen in de gestelde vragen) en mr. X werd in de mogelijkheid gesteld te reageren op de vragen, waarna klaarblijkelijk ook onder meer het antwoord volgde dat hij dat aan zijn boekhouder moest vragen.

Dat hij niet gedetailleerd, beweging per beweging werd verhoord, doet niets af aan de vaststelling dat de eigenlijke nu als tuchtfeit 3 en 4 bedoelde feiten, voorwerp waren van het aanhangig tuchtonderzoek.

Dat door het niet vraag per vraag ingaan op de gedetailleerde bewegingen in het verhoor, de rechten van verdediging van mr. X geschonden zijn, blijkt niet. Hij stelt dat hij over de nu verweten bewegingen in tuchtfeit 3, en 4, geen tegenspraak heeft kunnen voeren. Dit is onterecht. Hij heeft klaarblijkelijk op ieder ogenblik voor de tuchtraad tegenspraak tegen die gegevens kunnen voeren en zijn visie kunnen uiteenzetten. Dat hij daarin is verhinderd, blijkt geenszins. Evenmin blijkt dat hij daarvoor te weinig tijd zou hebben gehad. Evenzeer blijkt niet dat hij daarover niet mondeling gehoord is geweest of mondeling zich daarover ter zijne verdediging heeft kunnen uitdrukken en tegenspraak heeft kunnen geven en daartoe in de mogelijkheid is gesteld. Er was geen noodzaak het tuchtonderzoek na verstrekking van gegevens door mr. X na het verhoor zelf, *verder* uit te breiden naar die gegevens. Zij behoorden tot de in tuchtonderzoek gestelde feiten. De rechtmatigheid van enige aanwending van gelden maakten van in den beginne deel uit van de in tuchtonderzoek gestelde feiten. Daarvoor wordt mr. X overigens thans wel degelijk vervolgd. Dat de data van stortingen tijdens een verhoor niet corresponderen met enige later aan het licht gekomen stortingen, maakt geenszins dat enige onregelmatigheid ontwaard kan worden in de omvang van de in tuchtonderzoek gestelde feiten, die immers na het onderzoek verbeterd en verfijnd kunnen worden. Dat mr. X *in concreto* tegenspraak wilde voeren in de kwestie “M/N” en elementen *à décharge* wilde aanvoeren, is hem niet verhinderd. De eerlijkheid van het tuchtproces moet beoordeeld worden met inachtneming van het geheel van dat tuchtproces. Er blijkt niet dat op enig ogenblik ook inzake die twee elementen het aan mr. X verhinderd is tegenspraak te voeren, doch er blijkt dat hij daartoe in de mogelijkheid is geweest en de tijd heeft gekregen, voor, uiteindelijk, zijn zaak in beraad is genomen voor de tuchtraad. Het gaat voor de in onderzoek gestelde feiten, en, nu, voor de tuchtfeiten 3 en 4, niet om tuchtfeiten die *niet* in onderzoek zijn gesteld. Overigens valt niet in te zien waarom een *tuchtonderzoek* zou moeten worden ingesteld naar mogelijke tuchtfeiten, indien, zoals mr. X voorhoudt, die feiten al bekend zouden moeten zijn voor een onderzoek naar wordt gedaan. Verder houdt het mogelijk plegen van

feiten van “ernstige onregelmatigheden bij transacties” en “vervalsing van bankhistorieken”, gevolgd door onder meer een verhoor over de organisatie van het kantoor van mr. X, wel degelijk in dat de in onderzoek gestelde feiten, samen gelezen met de stukken die daaraan vooraf gaan en die tot het tuchtdossier behoren ook feiten van een mogelijke ontwrichting van zijn advocatenkantoor inhielden, daar een dergelijke ontwrichting niet noodzakelijk totaal *andere* feiten betreft dan als advocaat onregelmatigheden doen bij transacties en als advocaat bankhistorieken voorleggen aan vrederechters die mogelijk vervalst zijn. Het langer inhouden van derdengelden als in onderzoek gesteld feit houdt wel degelijk een mogelijk onderzoek in naar het afwenden van deze, met een mogelijke gedraging van het langer dan nodig inhouden van deze, voorafgaand aan de eigenlijke afwending.

3.6. Om de redenen uiteengezet in de bestreden beslissing, integraal bijgetreden en hier hernomen, zijn de aan mr. X ten laste gelegde tuchtfeiten 1 en 2 ook in hoger beroep bewezen gebleven. Mr. X betwist de feiten niet. Hij stelt dat het gaat om inschattingfouten. Mr. X stelt dat hij de bedragen heeft terug betaald. Dit doet geen afbreuk aan het bewezen karakter van de tuchtfeiten 1 en 2.

3.7. Het tuchtfeit 3 verwijt aan mr. X dat hij derdengelden in het dossier “M/N” ontvangen op 29 mei 2023, 30 juni 2023 en 31 juli 2023 niet na ontvangst, maar op 3 oktober 2023 heeft door gestort. Dit feit is na onderzoek van de voorliggende objectieve gegevens van het tuchtonderzoek en door het onderzoek ter zitting bewezen gebleken. Mr. X geeft noch in zijn besluiten, noch door voorlegging van enig stavingsstuk of controleerbaar gegeven een uitleg die de late doorstorting zou verklaren of zou toelaten het feit de derdengelden niet onverwijld door te storten, aan te nemen als niet bestaande. Het bewijs van dat tuchtfeit moet dus worden aangenomen.

Het tuchtfeit 4 verwijt aan mr. X een ontwrichting van zijn advocatenkantoor. Dit feit is bewezen door de objectieve gegevens van het tuchtonderzoek en het onderzoek ter zitting. In het bijzonder is dit feit bewezen door het gegeven dat hij in het tuchtverhoor van 28 mei 2024 ondervraagd over de manier waarop hij transacties in het kantoor afwikkelde, verklaarde :

- dat hij er niet meer goed in geslaagd was alles te bolwerken;
- dat hij verder werkte maar geen verzoekschriften machtigingen ereloon en kosten neerlegde;
- dat hij een gebrek aan tijd had voor de organisatie van zijn kantoor;
- dat hij wel de verslaggeving inzake de bewindvoeringen die hij deed, neerlegde, maar niet de verzoekschriften indiende inzake ereloon en kostenstaat;
- dat hij erelonen begrootte door “er een slag” in te slaan.

De inhoud van deze verklaring wijst eveneens op het voorhanden zijn van het bewijs van het verwijt omschreven in tuchtfeit 4.

3.8. Voor de bewezen feiten 1, 2, 3 en 4 samen vormt het opleggen van een sanctionering door 3 maanden schorsing een gepast antwoord op de hier bewezen verklaarde tuchtfeiten.

Deze bewezen verklaarde tuchtfeiten 1, 2, 3 en 4 vormen immers telkens een ernstige inbreuk op de beginselen van kiesheid, waardigheid en rechtschapenheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen, de wets- en codexbepalingen zoals respectievelijk genoemd in de bewezen gebleven tuchtfeiten, dit in strijd met een behoorlijke en deskundige beroepsuitoefening zoals bedoeld in artikel 455 Gerechtelijk Wetboek en artikel 1 Codex Deontologie. Bovendien getuigen de gedragingen van aanwending van valsheden ter toedekking van inbreuken, wat als bijzonder ernstig aanzien moet worden.

Door zijn handelswijze heeft mr. X immers ook het vertrouwen geschonden van de rechtszoekende die recht heeft op vertegenwoordiging door een advocaat en op een bewindvoering indien deze aangesteld wordt als voorlopig bewindvoerder, die zich behoorlijk qua kantoor organiseert, die zijn taken ter harte neemt ter wille van eerbied voor de transparante behandeling en bewaring van derdengelden, de controle erop en die moet getuigen van eerlijkheid en rechtschapenheid in het houden, bewaren en beheren van vermogens en derdengelden. Dit geldt zelfs nu, zoals mr. X stelt, hij ontvreemde gelden heeft teruggestort. De in zijnen hoofde bewezen praktijken ondermijnen het vertrouwen van de burger in de advocatuur en tevens dat van de magistratuur in de advocatuur nu blijkt dat hij ook gemanipuleerde bankhistorieken heeft aangewend ter verantwoording van beheer van vermogens en gelden van derden. Zij ontnemen aan de betrokken advocaat het vertrouwen dat confraters, cliënten en de magistratuur doorgaans in hem stellen en dat essentieel is om het beroep van advocaat te kunnen uitoefenen.

De bewezen verklaarde feiten zijn bijgevolg bijzonder ernstig.

Een sanctionering door 3 maanden schorsing is evenredig aan de aard, de ernst en de zwaarwichtigheid van de bewezen tuchtfeiten 1, 2, 3 en 4 samen en aan de aard en de ernst ervan, doch ook aan de gedragingen en de persoonlijkheid van mr. X, die aantonen dat hij onvoldoende eerbied had voor de eerbiedwaardige beroepsuitoefening van het beroep van advocaat, de noodzaak van eerlijkheid en oprechtheid in de uitoefening van dat beroep en voor de kwetsbare toestand van de personen voor wiens bewindvoering hij was aangesteld. Door het verlenen van opschorting of een verder verlenen van uitstel van tenuitvoerlegging van de opgelegde sanctionering zouden de doeleinden van de tuchtsanctionering niet bereikt worden. De opgelegde sanctionering en haar uitvoering moet mr. X immers doen inzien dat de door hem gehanteerde handelswijze uiterst laakbaar is en niet voor herhaling vatbaar. Geen opschorting of uitstel van tenuitvoerlegging van de sanctionering kan dan ook worden toegestaan.

De bestreden beslissing moet derhalve worden bevestigd in zoverre de tuchtvordering ontvankelijk is verklaard en de tuchtfeiten 1 en 2 bewezen werden verklaard, doch voor het overige gewijzigd worden.

3.9. De rechtspleging is verlopen in de taal voorgeschreven door de artikelen 457bis en 466 Gerechtelijk Wetboek.

4. Beslissing

De Nederlandstalige tuchtraad van beroep voor advocaten,

beslissend op tegenspraak,

verklaart het hoger beroep ontvankelijk en gegrond,

bevestigt de bestreden beslissing in zoverre zij de tuchtvordering ontvankelijk verklaarde en de tuchtfeiten 1 en 2 bewezen verklaarde, doch wijzigd haar voor het overige,

zegt voor recht dat de tuchtvordering regelmatig is ingesteld voor alle verweten tuchtfeiten 1, 2, 3 en 4 samen en dat deze voor al deze feiten rechtmatig aanhangig is,

verklaart naast de bewezen tuchtfeiten 1 en 2, de tuchtfeiten 3 en 4 eveneens bewezen en legt aan mr. X voor deze feiten samen een schorsing op van 3 maanden,

Aldus gewezen door de tweede kamer van de Nederlandstalige tuchtraad van beroep voor advocaten, samengesteld uit Caroline Vanderkerken, voorzitter, Philippe De Jaegere, Koen Lips, Lutgart Gillis en Dirk Peeters, assessoren,

Uitgesproken in openbare zitting van 4 december 2025, in aanwezigheid van Pim Vanwalleghem, advocaat-generaal, en Ludwig Evens, secretaris.

Philippe De Jaegere

Lutgart Gillis

Dirk Peeters

Koen Lips

Ludwig Evens

Caroline Vanderkerken